

ข่าวสารอันตรายและของเสีย

Hazardous Substance & Waste Management News ปีที่ 22 ฉบับที่ 3/2556

ISSN 0859-127X

บรรณาธิการแถว

สวัสดีค่ะ พบกับวารสาร “ข่าวสารอันตรายและของเสีย” ฉบับที่ 3 ปี 2556 ซึ่งเป็นฉบับสุดท้ายของปีนี้แล้วนะคะ ในฉบับนี้เราขอเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการลงนามบันทึกความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างกรมควบคุมมลพิษ และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร เพื่อแสดงเจตนารมณ์ที่เห็นพ้องต้องกัน ระหว่างกรมควบคุมมลพิษ กับสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี 2556 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนร้านรับซื้อของเก่าให้มีระบบการจัดการร้านที่ดี ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประชาชนใกล้เคียง รูปแบบการดำเนินโครงการเป็นการตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าที่สมัครเข้าร่วมโครงการโดยใช้หลักเกณฑ์การตรวจประเมินที่เป็นเกณฑ์เดียวกันทั่วประเทศ โดยทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันติดตามประเมินผล วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาระหว่างการดำเนินการ เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติในการจัดการร้านรับซื้อของเก่าอย่างยั่งยืนตลอดไป

วารสารฉบับนี้ ยังนำเสนอสาระสำคัญของ “ถ้อยแถลงเจเนิวว่าด้วยการจัดการสารเคมีและกากของเสียอย่างปลอดภัย” ซึ่งได้มีการรับรองในการประชุมรัฐภาคีสถิติสามัญและสมัยพิเศษของ 3 อนุสัญญาฯ ร่วมกันและต่อเนื่องกัน กล่าวคือ (1) การประชุมรัฐภาคีสถิติอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด สมัยที่ 11 (2) การประชุมรัฐภาคีสถิติอนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ สมัยที่ 6 (3) การประชุมรัฐภาคีสถิติอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน สมัยที่ 6 และ (4) การประชุมรัฐภาคีสถิติร่วมสมัยพิเศษ สมัยที่ 2 ของ 3 อนุสัญญาฯ ในระหว่างวันที่ 28 เมษายน - 10 พฤษภาคม 2556 ณ นครเจเนิวา สมาพันธรัฐสวิส

จากากรที่ กรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการเสนอนโยบายและจัดทำแผนในด้านการควบคุมมลพิษ ซึ่งปัญหามลพิษจากกากของเสีย นับวันจะทวีความรุนแรง และมีแหล่งกำเนิดมาจากทั้งภาคชุมชนอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบดำเนินการหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกรอบทิศทางและแนวทางปฏิบัติในการจัดการกากของเสียของประเทศให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ และแผนการจัดการด้านกากของเสียให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

นอกจากนี้ ยังได้เสนอเกร็ดความรู้เกี่ยวกับ ชนิดของวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และข้อความรู้เกี่ยวกับการประกอบการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ หวังว่าเนื้อหาในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านทุกท่าน แล้วพบกันใหม่ในวารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” พร้อมกับเรื่องราวการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ในฉบับหน้า สวัสดีค่ะ

โครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว
ประจำปี 2556 พื้นที่กรุงเทพมหานคร **3**

ถ้อยแถลงเจเนิวว่า
ว่าด้วยการจัดการสารเคมีและกากของเสีย
อย่างปลอดภัย **6**

แผนยุทธศาสตร์
อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2
พ.ศ. 2555 - 2559 **9**

เกร็ดความรู้ **11**

ข้อความในวารสารข่าว ฉบับนี้เป็นความคิดเห็น
ส่วนบุคคลของผู้เขียนและไม่มีความผูกพันกับองค์กร

ที่ปรึกษา

- นายอนุพันธ์ อธิรัตน์
- นายอนุคุณ สุธาพันธ์
- นายสุเมธา วิเชียรเพชร
- นางสาวพรพิมล เจริญสง
- นางสาวนภวิศ บัวสรวง
- นางสุนีย์ ติตะปินตา

กองบรรณาธิการ

- นางสาวธีราพร วิริวุฒิก
- นางศิริสมบุรณ์ ตะสิงห์ชะ
- นางสาววาสนา แจ่มประจักษ์
- นางสาวศศิวิมล แนวทอง
- นางชามแก้ว มารคทรัพย์
- นางสาวสินีนภา ขาวนา
- นางสาวภัทรภร ทิพเสนา
- นางสาวจริยา คงเจริญ
- นางสาวดุขฎิ คชสิงห์

จัดทำโดย

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2298 2439, 0 2298 2442
โทรสาร 0 2298 2442
E-mail: chem@pcd.go.th
<http://pops.pcd.go.th>
<http://www.pcd.go.th>

"ร้านรับซื้อของเก่ายุคใหม่
สะอาด ปลอดภัย
ใส่ใจสิ่งแวดล้อม"

โครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี 2556 พื้นที่กรุงเทพมหานคร

วานิช สาวาโย

ส่วนลดและใช้ประโยชน์ของเสีย

กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ดำเนินโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี 2556 พื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องมาตั้งแต่ ปี 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนร้านรับซื้อของเก่าให้มีระบบการจัดการร้านที่ดี ไม่ก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประชาชนข้างเคียง ตลอดจนเพื่อยกย่องเชิดชู ร้านรับซื้อของเก่าที่มีระบบการจัดการร้านที่ดีมีประสิทธิภาพต่อสาธารณชน เป็น "ร้านรับซื้อของเก่ายุคใหม่ สะอาด ปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม" รูปแบบการดำเนินโครงการเป็นการดำเนินการตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าที่สมัครเข้าร่วมโครงการโดยการใช้หลักเกณฑ์การตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าที่เป็นเกณฑ์เดียวกันทั่วประเทศ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ที่ตั้งสภาพแวดล้อม อาคารและการสุขาภิบาล ด้านที่ 2 ด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ด้านที่ 3 ด้านการดำเนินงาน และด้านที่ 4 ด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีการตรวจประเมิน 2 ครั้ง ซึ่งครั้งที่ 1 เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน พร้อมกับการให้คำแนะนำในการปรับปรุงร้านตามเกณฑ์ข้อกำหนด

เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาร้านและเตรียมความพร้อมในการที่จะรับการตรวจประเมินร้านในครั้งต่อไป และครั้งที่ 2 เป็นการตรวจประเมินเพื่อขอรับการรับรองจากกรมควบคุมมลพิษ สำหรับร้านรับซื้อของเก่าที่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมิน มีระดับการรับรอง 3 ระดับ คือ ระดับดีเยี่ยม ระดับดี ระดับพื้นฐาน การดำเนินโครงการนี้มุ่งเน้นสร้างความร่วมมือ จิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ตั้งแต่หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่า เพื่อให้เกิดการนำไปใช้ซ้ำ หรือนำขยะไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อื่นของธุรกิจรีไซเคิล ซึ่งการดำเนินโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี 2556 ได้ดำเนินงานในพื้นที่ 17 จังหวัดเป้าหมาย ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ลำพูน ลำปาง พิษณุโลก กำแพงเพชร สุพรรณบุรี นนทบุรี นครนายก สมุทรสงคราม บึงกาฬ ขอนแก่น ศรีสะเกษ ยโสธร สระแก้ว สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และสงขลา โดยสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 1 - 16 ดำเนินงานในพื้นที่ 16 จังหวัดเป้าหมาย

สำหรับพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้จัดให้มีการลงนาม บันทึกความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างกรมควบคุมมลพิษ และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2556 ณ โรงแรมมิโด้ ถนนประดิพัทธ์ กรุงเทพมหานคร โดยมี นายวิเชียร จุ่งรุ่งเรือง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ และ นางมณฑนา ชูติกาญจน์ รองผู้อำนวยการสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ร่วมลงนามการดำเนินโครงการฯ เพื่อแสดงเจตนารมณ์ที่เห็นพ้องต้องกัน ระหว่างกรมควบคุมมลพิษ กับ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินโครงการฯ โดยมีข้อตกลงร่วมกันดังนี้

กรมควบคุมมลพิษ ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน ดังนี้

1. สนับสนุนสื่อ เอกสารต่าง ๆ ที่ผลิตโดย กรมควบคุมมลพิษ ในการดำเนินโครงการฯ
2. สนับสนุนสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์การ ดำเนินกิจกรรม การจัดทำฐานข้อมูล พร้อมทั้ง สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็น
3. ประสานหน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนและมีส่วนร่วมดำเนิน โครงการ
4. ดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ร่วมกับ สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ได้แก่ การ ประชาสัมพันธ์ภาพรวมโครงการ การรับสมัครร้าน เข้าร่วมโครงการ การจัดงานการแถลงข่าวและการ ลงนามบันทึกความร่วมมือการดำเนินโครงการฯ การ จัดประชุมชี้แจงเกณฑ์แก่ร้านและคณะกรรมการ การ จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการ และฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่า การลงพื้นที่เพื่อตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 การประชุมพิจารณารับรองผลการตรวจประเมิน การสรุปผลการตรวจประเมิน ตลอดจนการจัดงานพิธีมอบรางวัลและแถลงข่าว ผลการดำเนินงานโครงการฯ

สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ให้การสนับสนุนการ ดำเนินงาน ดังนี้

1. สนับสนุนเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติรับผิดชอบ โครงการเพื่อประสานการดำเนินงานกับสำนักงานเขตทั้ง 50 เขต ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
  2. ให้ความร่วมมือในการประชาสัมพันธ์และเชิญชวน ร้านรับซื้อของเก่า จำนวนไม่น้อยกว่า 100 ร้าน เข้าร่วม โครงการฯ
  3. สนับสนุนสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์การดำเนิน กิจกรรม การจัดทำฐานข้อมูล พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากร ต่าง ๆ ที่จำเป็น
  4. ให้ความร่วมมือดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ ภาพรวมโครงการ การรับสมัครร้านเข้าร่วมโครงการ การ จัดงานการแถลงข่าวและการลงนามบันทึกความร่วมมือการ ดำเนินโครงการฯ การ จัดประชุมชี้แจงเกณฑ์แก่ร้านและ คณะกรรมการ การ จัดประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการ และฝึกอบรมแก่ผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่า การ ลงพื้นที่เพื่อตรวจประเมินร้านรับซื้อของเก่าครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 การประชุมพิจารณารับรองผลการตรวจประเมิน การสรุปผลการตรวจประเมิน ตลอดจนการจัดงานพิธีมอบรางวัลและแถลงข่าวผลการดำเนินงานโครงการฯ
- และทั้งสองฝ่ายจะร่วมกันติดตามประเมินผล วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรค และหาแนวทางในการแก้ไข ปัญหาในระหว่างการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดแนวปฏิบัติใน การจัดการร้านรับซื้อของเก่าอย่างยั่งยืนตลอดไป และจะ ร่วมกันสร้างเครือข่ายองค์กรในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การกำกับ ดูแลกิจการร้านรับซื้อของเก่า เพื่อส่งเสริมและ สนับสนุนการดำเนินโครงการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามแผน งานที่กำหนดไว้

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ (2556)

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ (2556)

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ (2556)

ที่มา: กรมควบคุมมลพิษ (2556)

นอกจากกิจกรรมการลงนามความร่วมมือแล้ว กรมควบคุมมลพิษยังได้จัดกิจกรรมการอบรมและชี้แจงโครงการร้านรับซื้อของเก่าสีเขียว ประจำปี 2556 พื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้กับผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่าในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อชี้แจงความเป็นมา กิจกรรม และขั้นตอนการดำเนินโครงการฯ รวมทั้งอบรมให้ความรู้ด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรีไซเคิลและการจัดระเบียบร้านรับซื้อของเก่า จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักการสอบสวนและนิติการ กรมการปกครอง สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวิทยากรจากร้านรับซื้อของเก่าได้รับรางวัลระดับดีเยี่ยม (บริษัท สถานีรีไซเคิล วงษ์พาณิชย์ สุวรรณภูมิ จำกัด)

ผลจากการดำเนินกิจกรรมคาดว่าจะทำให้ผู้ประกอบการร้านรับซื้อของเก่า เกิดความรู้ ความเข้าใจ ต่อการดำเนินโครงการและเกณฑ์การตรวจประเมิน มีการจัดระบบระเบียบของร้านให้มีมาตรฐาน เกิดความปลอดภัยต่อตนเอง บุคคลรอบข้าง และสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และร้านรับซื้อของเก่าสามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืนตลอดไป

ถ้อยแถลงเจนีวา

ว่าด้วยการจัดการสารเคมีและกากของเสียอย่างปลอดภัย

Geneva Statement on the sound management of chemicals and waste

พัทธนันท์ ตาริน
ส่วนสารอันตราย

ปี พ.ศ. 2556 ถือเป็นโอกาสประวัติศาสตร์สำหรับการดำเนินงานอนุสัญญาาระหว่างประเทศด้านสารเคมีและกากของเสีย 3 ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน โดยได้มีการจัดประชุมรัฐภาคีสมาชิกและสมัชชาพิเศษของ 3 อนุสัญญาฯ ร่วมกันและต่อเนื่องกัน กล่าวคือ 1) การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ 11 2) การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ สมัยที่ 6 3) การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ สมัยที่ 6 และ 4) การประชุมรัฐภาคีร่วมสมัชชาพิเศษ สมัยที่ 2 ของ 3 อนุสัญญาฯ ในระหว่างวันที่ 28 เมษายน - 10 พฤษภาคม 2556 ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

หัวข้อสำคัญของการประชุมฯ เน้นเรื่องการบูรณาการและการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาด้านสารเคมีและกากของเสียในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และในระดับโลก (Synergies and the implementation of the chemicals and wastes conventions at the

national, regional and global levels) โดยที่ประชุมฯ ได้มีการอภิปรายในประเด็นการบูรณาการและการดำเนินงานตามพันธกรณีของ 3 อนุสัญญาฯ และให้การรับรองถ้อยแถลงเจนีวาว่าด้วยการจัดการสารเคมีและกากของเสียอย่างปลอดภัย (Geneva Statement on the sound management of chemicals and waste) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ยินดีกับเอกสารผลลัพธ์จากการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Rio+20) “The Future We Want” โดยเฉพาะย่อหน้าที่ระบุถึงประเด็นด้านสารเคมีและกากของเสีย รวมทั้งระลึกถึงหลักการต่าง ๆ ของปฏิญญาริโอเพื่อสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา เพื่อยึดมั่น

ที่มา: <http://ehs.wustl.edu> (2556)

ในเจตนารมณ์ของการประชุมของสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาอย่างยั่งยืน “การประชุม Rio⁺²⁰” นอกจากนี้ ได้ยึดมั่นในเจตนารมณ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ภายในปี พ.ศ. 2558 และการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายอย่างปลอดภัยภายในปี พ.ศ. 2563 และมุ่งหวังว่าจะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามมติการประชุม Rio⁺²⁰ เพื่อให้แน่ใจว่าประเด็นการจัดการสารเคมีและกากของเสียได้รับการพิจารณาและคำนึงถึงในกระบวนการดังกล่าว

2) ส่งเสริมการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซล อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ ในการเป็นส่วนหนึ่งอันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ตระหนักว่าทุกประเทศได้รับประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญจากการจัดการสารเคมีอย่างปลอดภัยตลอดวงจรชีวิต รวมทั้งการจัดการของเสียอันตรายอย่างปลอดภัย โดยยินดีกับโอกาสที่มีการจัดการประชุมรัฐภาคีสมัยสามัญและจัดการประชุมรัฐภาคีร่วมสมัยพิเศษของทั้ง 3 อนุสัญญาฯ ในปี พ.ศ. 2556 เพื่อสามารถทบทวนความก้าวหน้าของทั้ง 3 อนุสัญญาฯ ร่วมกัน รวมทั้งความก้าวหน้าของการ

บูรณาการความร่วมมือและการประสานงานด้านการจัดการสารเคมีและกากของเสีย

3) ระลึกว่าวัตถุประสงค์ของการบูรณาการความร่วมมือและการประสานงานระหว่าง 3 อนุสัญญาฯ เป็นไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่สอดคล้องกันในการปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม และยินดีกับการดำเนินงานเพื่อการบูรณาการร่วมกันระหว่างอนุสัญญาบาเซล อนุสัญญารอตเตอร์ดัมฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ

4) ตระหนักว่าการสนับสนุนทางการเงินในระยะยาวอย่างเพียงพอและยั่งยืนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการจัดการสารเคมีและกากของเสียอย่างปลอดภัย โดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนา ในการนี้ ที่ประชุมฯ ยินดีกับกระบวนการหารือเกี่ยวกับทางเลือกด้านการเงินในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านการจัดการสารเคมีและกากของเสีย (consultative process on financing options on chemicals and wastes) ที่โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nation Environment : UNEP) ได้ริเริ่มขึ้นเพื่อพิจารณาความจำเป็นในการเพิ่มความพยายามให้นโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับประเด็นการจัดการสารเคมีและกากของเสียมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การบูรณาการประเด็นการจัดการสารเคมีและกากของเสียร่วม

ที่มา: www.nrc.govt.nz (2556)

ที่มา: <http://synergies.pops.int> (2556)

กับนโยบายด้านพัฒนาอื่น ๆ ของประเทศ การสนับสนุน และการมีส่วนร่วมจากภาคอุตสาหกรรม และการสนับสนุนทางการเงินจากภายนอกประเทศ ถือเป็นองค์ประกอบที่เติมเต็มซึ่งกันและกันและมีความสำคัญในการสนับสนุนการจัดการสารเคมีและกากของเสียอย่างปลอดภัย

5) ยินดีกับการบรรลุข้อตกลงในการเจรจามาตรการทางกฎหมายระหว่างประเทศด้านการจัดการสารปรอท และจากการเชิญชวนของมติที่ประชุมคณะมนตรีประศาสน์การของโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติสมัยที่ 27 โดยที่ประชุมฯ ได้พิจารณาแนวทางการส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือและการประสานงานร่วมกับอนุสัญญามินามาตะในอนาคตต่อไป

6) ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของศูนย์ภูมิภาคของอนุสัญญาบาเซลและอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ ในการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิควิชาการในระดับชาติและระดับภูมิภาคเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานอนุสัญญาฯ

7) ยินดีกับมติข้อตัดสินใจต่าง ๆ ในการประชุมรัฐภาคีสมัยสามัญและการประชุมรัฐภาคีร่วมสมัยพิเศษของอนุสัญญาบาเซล อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โดยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานของ 3 อนุสัญญาฯ อย่างต่อเนื่องต่อไป เพื่อจัดการประเด็นความท้าทายใหม่ ๆ อย่างสอดคล้องกันในการปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

จากสารเคมีและของเสียอันตรายภายใต้ขอบเขตของ 3 อนุสัญญาฯ ดังกล่าว

ทั้งนี้ ถ้อยแถลงเจเนวาฯ ดังกล่าว มีเนื้อหาเป็นไปตามร่างแถลงการณ์เจเนวาว่าด้วยการจัดการสารเคมีและกากของเสียอย่างปลอดภัย (draft Geneva Communiqué on the sound management of chemicals and waste) ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2556 โดยที่ประชุมรัฐภาคีฯ ไม่มีการแก้ไขเนื้อหาของเอกสารฯ ในสาระสำคัญ อนึ่ง ในการดำเนินการต่อไป ประเทศไทยในฐานะภาคีสมาชิกของอนุสัญญาบาเซลฯ อนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ และอนุสัญญาสตอกโฮล์มฯ โดยสมบูรณ์ ควรส่งเสริมการดำเนินงานตามพันธกรณีของ 3 อนุสัญญาฯ อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือและการประสานงานระหว่าง 3 อนุสัญญาฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการสารเคมีและของเสียอันตรายอย่างปลอดภัยตลอดวงจร นอกจากนี้ ควรส่งเสริมนโยบายภาครัฐและให้ความสำคัญในประเด็นการจัดการสารเคมีและกากของเสียมากขึ้น การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคอุตสาหกรรมในการจัดการสารเคมีและกากของเสียอย่างปลอดภัย รวมทั้งการบูรณาการประเด็นการจัดการสารเคมีและกากของเสียร่วมกับนโยบายด้านพัฒนาอื่น ๆ ของประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

แผนยุทธศาสตร์ อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2555 - 2559

พันธันต์ พงษ์ขวัญ
ส่วนแผนและประมวลผล

สืบเนื่องจากกรมควบคุมมลพิษ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการเสนอนโยบายและจัดทำแผนในด้านการควบคุมมลพิษ ซึ่งปัญหามลพิษจากกากของเสีย นับวันจะทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งแหล่งกำเนิดของกากของเสียมาจากทั้งภาคชุมชน ภาคอุตสาหกรรม และภาคเกษตรกรรม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบดำเนินการหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีกรอบทิศทางและแนวทางปฏิบัติในการจัดการกากของเสียของประเทศให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยมีการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์และแผนการจัดการด้านกากของเสียให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของระดับภูมิภาคและระดับประเทศ

ที่ผ่านมา กรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับ กรมอนามัย ในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม และด้านการจัดการมลพิษของประเทศ ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2552-2554 ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์ในช่วงปี พ.ศ. 2552-2554 ซึ่งระยะเวลาของแผนฯ ได้สิ้นสุดลงแล้ว

เมื่อปี พ.ศ. 2554 ในขณะที่ปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อมหลายประการยังไม่ได้รับการแก้ไขมากเท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2555-2559 ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานในช่วงระยะ 5 ปีข้างหน้า โดยมีกระบวนการจัดทำแผนฯ ที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และได้นำกรอบและทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2555-2559 แผนจัดการมลพิษ พ.ศ. 2555-2559 และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศเพื่อเสริมสร้างวิถีชีวิตที่มีเหตุผล รู้จักพอประมาณ หลีกเลียงและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ส่งเสริมการประกอบกิจการและอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบต่อสังคม เน้นมาตรการเชิงรุกและหลักการป้องกันไว้ก่อน รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและภูมิคุ้มกันให้กับชุมชน ให้สามารถจัดการสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัยเพื่อการมีสุขภาพดีอย่างยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ คือ มุ่งสู่ การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องกับบริบทของ สังคมไทยและประชาคมโลกเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีอย่าง เสมอภาคและเป็นธรรมด้วยการบูรณาการทุกภาคส่วน มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ลดปัญหาและผลกระทบด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างมีประสิทธิภาพ

2) เพิ่มขีดความสามารถในการจัดการอนามัย สิ่งแวดล้อม

3) สร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ ด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากปัญหาอนามัยสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญ เน้นการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม ที่สำคัญ 7 ด้าน คือ

- (1) คุณภาพอากาศ
- (2) น้ำ การสุขาภิบาล และสุขอนามัย
- (3) ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
- (4) สารเคมีเป็นพิษและสารอันตราย
- (5) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (6) การจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในภาวะ

ฉุกเฉินและสาธารณสุข

(7) การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ มียุทธศาสตร์การดำเนินงาน 5 ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาระบบบริหาร จัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การป้องกันและลดความเสี่ยง จากปัจจัยด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างความร่วมมือ ระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่าย และการมีส่วนร่วมของทุก ภาคส่วนและประชาชนในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การส่งเสริมบทบาทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาองค์ความรู้และ เทคโนโลยีด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบต่อแผน ยุทธศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2555 – 2559 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 และ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนยุทธศาสตร์ฯ ไปสู่การ ปฏิบัติ โดยได้กำหนดให้คณะกรรมการดำเนินงานด้าน อนามัยสิ่งแวดล้อม ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามเป้าหมายและมาตรการภายใต้แผนยุทธศาสตร์อนามัย สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2555 – 2559 ในระยะ ครึ่งแผนยุทธศาสตร์ฯ และระยะสิ้นสุดของแผนยุทธศาสตร์ และรายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อคณะกรรมการ อนามัยสิ่งแวดล้อม และคณะรัฐมนตรีต่อไป

ชนิดของวัตถุดิบตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบ พ.ศ. 2535

- วัตถุดิบชนิดที่ 1 ได้แก่ วัตถุดิบที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
- วัตถุดิบชนิดที่ 2 ได้แก่ วัตถุดิบที่มีการผลิต การนำเข้า การส่งออกหรือการมีไว้ในครอบครอง จะต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด
- วัตถุดิบชนิดที่ 3 ได้แก่ วัตถุดิบที่มีการผลิต การนำเข้า การส่งออกหรือการมีไว้ในครอบครองต้องได้รับอนุญาต
- วัตถุดิบชนิดที่ 4 ได้แก่ วัตถุดิบที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ เฉพาะกรณีเพื่อใช้เป็นสารมาตรฐานในทางวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ

ข้อควรรู้เกี่ยวกับการประกอบการเกี่ยวกับวัตถุดิบชนิดต่าง ๆ

- ผู้ประกอบการเกี่ยวกับวัตถุดิบชนิดที่ 1 ประสงค์จะผลิต นำเข้า ส่งออก หรือ ครอบครอง ให้ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง การให้แจ้งข้อเท็จจริงของผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครอง ซึ่งวัตถุดิบ ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ พ.ศ. 2547 ซึ่งกำหนดให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกซึ่งวัตถุดิบ แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ชื่อวัตถุดิบ อัตราร้อย และอัตราส่วน ชื่อทางการค้า ชื่อสามัญหรือชื่อย่อ (ถ้ามี) ปริมาณ ภาชนะบรรจุ ชื่อผู้ผลิต ประเทศผู้ผลิต สถานที่เก็บ ชื่อพาหนะ ด้านศุลกากรที่นำเข้าหรือส่งออก และกำหนดวันที่พาหนะจะมาถึง หรือออกจากด่านศุลกากร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบตามแบบ วอ./อก.6
- ผู้ประกอบการเกี่ยวกับวัตถุดิบชนิดที่ 2 ประสงค์จะเริ่มประกอบการจะต้องขึ้นทะเบียนวัตถุดิบนั้น ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อน จึงเริ่มประกอบการได้ และต้องแจ้งข้อเท็จจริง ตามแบบ วอ./อก.6 เช่นเดียวกับวัตถุดิบชนิดที่ 1

- ผู้ประกอบการเกี่ยวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ประสงค์จะเริ่มประกอบการนำเข้า ต้องขึ้นทะเบียนวัตถุอันตรายนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และต้องได้รับอนุญาตนำวัตถุอันตรายก่อนการนำเข้า โดยผู้ประกอบการจะต้องมีสถานที่เก็บวัตถุอันตราย ตามกฎกระทรวง (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และต้องแจ้งข้อเท็จจริงตามแบบ วอ./อก.6 เช่นเดียวกับวัตถุอันตรายชนิดที่ 1 ใบอนุญาตวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 มีระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่ไม่เกิน 3 ปี นับตั้งแต่ออกใบอนุญาต ถ้าประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาต ต้องยื่นคำขอต่ออายุก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ทั้งนี้ หากปริมาณที่กำหนดในใบอนุญาตไม่เพียงพอกับปริมาณที่นำเข้าให้ถือว่า ใบอนุญาตฉบับนั้นไม่สามารถใช้ในการนำเข้าครั้งนั้นได้

ในกรณีไม่มีสถานที่เก็บเป็นของตนเอง จะต้องไปอาศัยหรือเช่าสถานที่เก็บ ผู้ให้อาศัยหรือให้เช่าจะต้องยื่นคำขออนุญาตมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย

- สำหรับวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 ห้ามมิให้มีการผลิตนำเข้า หรือมีไว้ในครอบครอง หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือปรับไม่เกิน 1,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่หากการกระทำความผิดเป็นการกระทำโดยประมาท จะต้องโทษปรับไม่เกิน 800,000 บาท

เว้นแต่ในกรณีที่นำเข้าเพื่อใช้เป็นสารมาตรฐานในการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ สามารถนำเข้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายได้ โดยต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กำหนดในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์การนำเข้าหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 เพื่อใช้เป็นสารมาตรฐานในการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมรับผิดชอบ พ.ศ. 2556

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม (2552) คู่มือการนำเข้าวัตถุอันตราย สำนักควบคุมวัตถุอันตราย กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม กรุงเทพฯ 110 หน้า

วารสารข่าวสารอันตรายและของเสีย
Hazardous Substance & Waste
Management News

ปีที่ 22 ฉบับที่ 3/2556

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตเลขที่ 32/2538
ปณจ. สามเสนใน

กรุณาส่ง

อุบัติเหตุสารเคมี สายด่วน 1650

- รับแจ้งเหตุฉุกเฉินจากอุบัติเหตุสารเคมี
- รับแจ้งเรื่องร้องเรียนมลพิษ
- ให้บริการข้อมูลการระงับภัยสารเคมีเบื้องต้น

กองบรรณาธิการวารสารข่าวสารอันตรายและของเสีย
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2298 2439, 0 2298 2442 โทรสาร 0 2298 2442
e-mail: chem@pcd.go.th
<http://pops.pcd.go.th>, <http://www.pcd.go.th>

เป็นกระดาษเยื่อเวียนใหม่ และใช้หมึกถั่วเหลือง

คลอรีน (Chlorine)

คลอรีน (Chlorine)	: ใช้ในแบตเตอรี่ การผลิตอะลูมิเนียม เป็นสารทำความสะอาด สารหน่วงการติดไฟ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กำจัดเชื้อจุลินทรีย์
Cas-No.	: 7782-50-5
UN-No.	: 1017
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	: วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมโรงงานอุตสาหกรรม วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมปศุสัตว์ วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมประมง

1. ความเป็นพิษของสาร

- การหายใจเข้าไป จะก่อให้เกิดอันตรายได้ จะทำให้ทางเดินหายใจเกิดแผลไหม้ เกิดอาการหายใจติดขัด ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ ผิวหนังเปลี่ยนเป็นสีน้ำเงิน ปอดถูกทำลาย และการสัมผัสเป็นระยะเวลาสั้นจะทำให้ฟันผุ และปอดถูกทำลายได้
- การสัมผัสผิวหนังจะก่อให้เกิดการระคายเคืองต่อผิวหนัง ทำให้เนื้อเยื่อตายเนื่องจากได้รับความเย็น เกิดแผลพุพอง
- การกลืนหรือกินเข้าไป จะก่อให้เกิดแผลไหม้ เกิดอาการปวดท้อง หัวใจเต้นผิดปกติได้
- การสัมผัสลูกตา จะทำให้เกิดแผลไหม้ น้ำตาไหล และทำลายตาได้

2. แนวทางในการปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงในการสัมผัสสาร

- สวมอุปกรณ์ช่วยหายใจแบบครบชุด แวนตานิรภัย และถุงมือ
- อย่าหายใจเอาไอระเหยเข้าไป ระวังอย่าให้เข้าตา โคนผิวหนัง หรือเสื้อผ้า หลีกเลี่ยงการได้รับสารเป็นเวลานานหรือซ้ำหลายครั้ง
- การทำงานในห้องปิด ต้องแน่ใจว่ามีแหล่งอากาศบริสุทธิ์เพียงพอ และควรปฏิบัติในตู้ดูดควันสารเคมีเท่านั้น
- ติดป้ายเตือนให้พนักงานทราบถึงอันตรายและข้อควรระวังในสถานที่ปฏิบัติงาน

3. การจัดเก็บและการเก็บรักษา

- เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดมิดชิด และป้องกันความเสียหายทางกายภาพ
- เก็บห่างจากสารที่เข้ากันไม่ได้เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดมิดชิด ได้แก่ สารไวไฟ เบส โลหะ ฮาโลเจน ก๊าซโลหะ สารรีดิวซ์ เอมีน คาร์ไบด์ โลหะออกไซด์ สารออกซิไดซ์ ฮาโลคาร์บอน กรด
- เก็บให้เป็นไปตามมาตรฐานหรือตามการกำหนดของทางราชการ
- สารนี้มีความเสถียรภายใต้อุณหภูมิและความดันปกติ

4. อันตรายจากการถูกไหม้

- สารนี้สามารถเกิดการระเบิดหรือติดไฟได้ เมื่อสัมผัสกับสารไวไฟ
- สารดับเพลิงในกรณีเกิดเพลิงไหม้ให้ใช้น้ำ อย่าใช้ผงเคมีแห้ง คาร์บอนไดออกไซด์ สารดับเพลิงประเภทฮาโลเจนในการดับเพลิง
- ในกรณีเพลิงไหม้รุนแรงให้ใช้น้ำฉีดเป็นฝอย

- วิธีการดับเพลิง : ให้เคลื่อนย้ายภาชนะบรรจุออกจากบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ถ้าสามารถทำได้โดยปราศจากความเสี่ยง
- ใช้น้ำฉีดหล่อเย็นเพื่อหล่อเย็นภาชนะบรรจุที่สัมผัสเพลิงไหม้จนกระทั่งเพลิงดับ
- ให้อยู่ให้ห่างจากภาชนะบรรจุสาร
- กรณีเกิดเพลิงไหม้ในบริเวณที่เก็บสาร ให้เคลื่อนย้ายบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากบริเวณที่เกิดในรัศมี 800 เมตร
- หลีกเลี่ยงการหายใจเอาสารที่เกิดจากการเผาไหม้เข้าไป

5. การทรุดและภาวะเหตุฉุกเฉิน

- กรณีรั่วไหลสู่อากาศ ให้ใช้การฉีดน้ำเป็นฝอยเพื่อลดการเกิดไอ และเก็บส่วนที่หกไว้เพื่อนำไปกำจัด
- คาร์บอนเนต โซดาไฟ หรือให้ดูดซับด้วยผงถ่านกัมมันต์ แล้วให้เก็บส่วนที่หกไว้ด้วยเครื่องจักร
- กรณีหกไว้ไหลสู่ดิน ให้ทำการขุดและเก็บใส่ถุง หรือให้ดูดซับด้วยทราย หรือวัสดุที่ไม่ไวไฟ ต้องเติมสารที่มีฤทธิ์เป็นด่างเข้าไป เช่น หินปูน ปูนขาว โซเดียมคาร์บอเนต โซดาไฟ
- กรณีหกไว้ไหลสู่น้ำ ให้เติมเข้าไป เช่น หินปูน ปูนขาว โซเดียม
- การพิจารณาการกำจัด : ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่ทางราชการกำหนด

6. การปฐมพยาบาล

กรณีสัมผัสตา

- ให้ล้างตาทันทีด้วยน้ำปริมาณมาก ๆ พร้อมกระพริบตาถี่ ๆ ขณะล้าง หากเกิดการระคายเคืองให้ล้างด้วยน้ำเกลือ ให้ปิดตาด้วยผ้าที่ผ่านการฆ่าเชื้อโรค แล้วนำส่งไปพบแพทย์ทันที

กรณีสัมผัสผิวหนัง

- ให้ถอดเสื้อผ้าและรองเท้าที่ปนเปื้อนสารเคมีออก และล้างด้วยน้ำ และสบู่อ่อน ๆ ปริมาณมากอย่างน้อย 15-20 นาที หากเกิดแผลไหม้ให้ฆ่าเชื้อ เช็ดให้แห้ง ปลดเสื้อผ้าให้หลวม นำส่งไปพบแพทย์ทันที

กรณีกลืนเข้าไป

- ห้ามไม่ให้สิ่งใดเข้าปากผู้ป่วยที่หมดสติ ให้ดื่มน้ำหรือนม หากเกิดการอาเจียน ให้เอียงศีรษะลงต่ำ และอย่าหายใจเอาสารเข้าไป หากผู้ป่วยหมดสติให้เอียงศีรษะไปด้านใดด้านหนึ่ง นำส่งไปพบแพทย์ทันที

กรณีหายใจเข้าไป

- ให้ใช้ถุงอากาศหรือการผายปอดหากจำเป็น รักษาร่างกายให้อบอุ่น นำส่งไปพบแพทย์ทันที

โพรพ็อกเซอร์ (propoxur)

โพรพ็อกเซอร์ (propoxur)	: ใช้เป็นยากำจัดแมลง เพื่อใช้ในการควบคุมทางการเกษตรและพืช เช่น ข้าวโพดและถั่วเหลือง
Cas-No.	: 114-26-1
UN-No.	: 2757
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	: วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หน่วยงานรับผิดชอบ กรมวิชาการเกษตร วัตถุอันตรายชนิดที่ 3 หน่วยงานรับผิดชอบ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

1. ความเป็นพิษของสาร

- การหายใจเข้าไปจะทำให้คลื่นไส้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย เหงื่อออกมาก
- การสัมผัสผิวหนังจะก่อให้เกิดการระคายเคืองแต่สามารถดูดซับผ่านผิวหนังได้
- การกลืนกินเข้าไปจะทำให้เหงื่อออกมาก น้ำลายขับออกมามาก น้ำตาไหล หายใจติดขัด ปวดท้องเกร็ง อาเจียน ท้องร่วง ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย
- การสัมผัสลูกตาทั้งที่เป็นไอและของเหลวจะทำให้เกิดการระคายเคือง

2. แนวทางการปฏิบัติเพื่อลดความเสี่ยงในการสัมผัสสาร

- สวมอุปกรณ์ช่วยหายใจแบบครบชุด แวนตานิรภัย และถุงมือ
- อย่าหายใจเอาไอระเหยเข้าไป ระมัดระวังอย่าให้เข้าตา โคนผิวหนัง หรือเสื้อผ้า หลีกเลี่ยงการได้รับสารเป็นเวลานานหรือซ้ำหลายครั้ง
- การทำงานในห้องปิด ต้องแน่ใจว่ามีแหล่งอากาศบริสุทธิ์เพียงพอ และควรปฏิบัติในตู้ดูดควันสารเคมีเท่านั้น
- ติดป้ายเตือนให้พนักงานทราบถึงอันตรายและข้อควรระวังในสถานที่ปฏิบัติงาน

3. การจัดเก็บและการเก็บรักษา

- เก็บในภาชนะบรรจุที่ปิดมิดชิดเมื่อไม่ได้ใช้งานและภาชนะบรรจุที่ว่างเปล่า
- เก็บในบริเวณที่เย็นและแห้ง
- เก็บแยกจากบริเวณที่ทำงาน และเก็บในที่ที่มีการระบายอากาศเพียงพอ ป้องกันการสูญเสียทางกายภาพ
- เก็บห่างจากสารเคมีที่เข้ากันไม่ได้ เช่น สารออกซิไดซ์รุนแรงและเบสแก่
- ติดฉลากที่ภาชนะบรรจุสาร
- ป้องกันการสะสมของฝุ่นของสาร
- ใช้สารในปริมาณที่น้อยที่สุดในบริเวณที่มีการระบายอากาศ
- ภาชนะบรรจุของสารที่เป็นถังเปล่า แต่มีภาชนะเคมีตกค้างอยู่ เช่น ไอร์ระเหย ของเหลว อาจเป็นอันตรายได้

4. อันตรายจากการถูกไหม้

- สารดับเพลิง : ใช้คาร์บอนไดออกไซด์ ผงเคมีแห้งสำหรับเพลิงไหม้เล็กน้อย ใช้สเปรย์น้ำหรือโฟมสำหรับเพลิงไหม้ขนาดใหญ่

- กรณีเกิดเพลิงไหม้ผู้ดับเพลิงควรอยู่เหนือลมเพื่อป้องกันไอของสารและมีการสวมใส่อุปกรณ์ช่วยหายใจชนิดมีถังอากาศในตัว (Self-Contained Breathing Apparatus : SCBA) และชุดป้องกันสารเคมี

5. การทกรตและภาวะเหตุฉุกเฉิน

- วิธีการปฏิบัติในกรณีเกิดการทกรั่วไหลให้ทำความสะอาดสารทกรั่วไหลโดยผู้ที่มีความชำนาญ
- ระบายอากาศบริเวณสารที่ทกรั่วไหล
- ให้ดูดซับส่วนที่ทกรั่วไหลด้วยทรายหรือวัสดุดูดซับอื่น
- เก็บส่วนที่ทกรั่วไหลในภาชนะบรรจุที่ปิดมิดชิดเพื่อนำไปกำจัด
- ให้สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่เหมาะสม
- ติดฉลากที่ภาชนะบรรจุสำหรับนำไปกำจัด
- ล้างบริเวณสารทกรั่วไหล หลังจากสารเคมีถูกเก็บกวาดเรียบร้อยแล้ว
- การพิจารณาการกำจัด : ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่ทางราชการกำหนด

6. การปฐมพยาบาล

กรณีสัมผัสตา

- ให้ฉีดล้างตาดำด้วยน้ำอุ่นเป็นเวลา 20 นาที เปิดเปลือกตาขึ้นขณะล้างอย่าให้น้ำล้างตาไหลมาโดนหน้า ถ้ายังมีอาการระคายเคืองอยู่ให้ล้างซ้ำอีกครั้ง นำส่งไปพบแพทย์ทันทีถ้ายังมีอาการระคายเคืองอยู่

กรณีสัมผัสผิวหนัง

- ควรสวมชุดป้องกันสารเคมีและถุงมือ ถอดเสื้อผ้าและรองเท้าที่ปนเปื้อนสารเคมีออกซักทำความสะอาดเสื้อผ้าและรองเท้าให้สะอาดก่อนนำมาใช้ใหม่ หรือกำจัดทิ้ง

กรณีกลืนเข้าไป

- ห้ามไม่ให้นำสิ่งใดเข้าปากผู้ป่วยที่หมดสติ ถ้ายังมีสติอยู่ให้ล้างปากด้วยน้ำอย่างกระตุนให้เกิดการอาเจียน ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำ 200 - 300 มิลลิลิตร ถ้าเกิดอาเจียนขึ้นให้ดื่มน้ำอีกและให้วางศีรษะผู้ป่วยต่ำกว่าตะโพก นำส่งไปพบแพทย์ทันที

กรณีหายใจเข้าไป

- ให้ย้ายภาชนะบรรจุสารออกไปหรือเคลื่อนย้ายผู้ป่วยออกสู่บริเวณที่อากาศบริสุทธิ์ ถ้าผู้ป่วยหยุดหายใจให้ช่วยผายปอดโดยผู้ที่ได้รับการฝึกมาแบบ CPR ทันที ถ้าหายใจติดขัดให้ออกซิเจนนำไปพบแพทย์ทันที

แบบสำรวจ

วารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” (*Hazardous Substance and Waste Management News*)

สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการกรอกข้อมูลในแบบสำรวจ เพื่อขอทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ วารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” ทั้งนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงวารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” ให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านมากที่สุด โปรดตอบแบบสำรวจทุกข้อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

1. ข้อมูลทั่วไป

- 1.1 เพศ ชาย หญิง
- 1.2 อายุ ต่ำกว่า 15 ปี 16 – 25 ปี 26 – 35 ปี
 36 – 45 ปี 46 – 55 ปี มากกว่า 55 ปี
- 1.3 การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย ปวช./ปวส.
 อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท
 ปริญญาเอก อื่น ๆ.....
- 1.4 ประเภทของหน่วยงานของท่าน หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษา
 องค์กรเอกชน บริษัทเอกชน อื่น ๆ.....
- 1.5 ท่านได้รับวารสารข่าว ด้วยวิธีการใด ติดต่อขอรับเองที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ
 สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จัดส่งให้ทางไปรษณีย์
 ได้รับตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ จัดขึ้น/เข้าร่วมจัดกิจกรรมนั้น ๆ
 อื่น ๆ.....
- 1.6 กรุณาระบุวารสารฉบับที่ท่านประเมินความพึงพอใจ ปีที่ 22 ฉบับที่ 1
 ปีที่ 22 ฉบับที่ 2
 ปีที่ 22 ฉบับที่ 3

2. แบบประเมินความคิดเห็นสำหรับ วารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” (*Hazardous Substance and Waste Management News*)

กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ความพึงพอใจ			ไม่แสดง ความเห็น	ความไม่พึงพอใจ		
	มาก	ปานกลาง	น้อย		น้อย	ปานกลาง	มาก
	+3	+2	+1		0	-1	-2
1. เนื้อหา							
1.1 เนื้อหาน่าสนใจ							
1.2 รายละเอียดของเนื้อหา มีความกระชับ ชัดเจน							
1.3 ภาษาที่ใช้สามารถอ่านแล้วเข้าใจได้ง่าย							
1.4 ท่านได้รับความรู้จากการอ่านวารสารอย่างน้อยเพียงใด							
2. รูปแบบ							
2.1 การจัดรูปแบบโดยรวมสวยงาม เหมาะสม							
2.2 ตัวอักษร มีขนาดที่อ่านง่าย ชัดเจน							
2.3 ภาพประกอบและสีสันทันของรูปแบบสวยงาม คมชัด							

3. ข้อเสนอแนะ

ขอขอบคุณสำหรับการให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสำรวจมา ณ โอกาสนี้

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

วารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย” Hazardous Substance & Waste Management News

เพิ่มเติม 1111 สายด่วนรัฐบาล

www.1111.go.th

ติดดวงตรา
ไปรษณียากร
3 บาท

กรุณาส่ง

กองบรรณาธิการวารสารข่าว “สารอันตรายและของเสีย”
สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย
กรมควบคุมมลพิษ
92 ซอยพหลโยธิน 7 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

หรือตอบกลับที่

โทรสาร 02-298-2442

e-mail : chem@pcd.go.th